

[Aksel Larsen.]

— nemlig at regeringen ikke kan tage stilling til en plan, som ikke ligger på udenrigsministerens skrivebord. Den højtærede udenrigsminister har meget ofte udtalt sig om noget, der har stået at læse i aviserne, og han ved jo, at der sysles med denne plan om MLF. Han ved, som det er sagt her af mig i går og af det ærede medlem hr. Baunsgaard i dag — måske også af det ærede medlem hr. Baunsgaard i går, jeg var ikke opmærksom nok — at i hvert fald den engelske og den norske forsvarsminister har kunnet udtale sig om disse planer og har kunnet tage afstand fra dem; så kan det ikke være umuligt for den danske regering at være så bekendt med dem, at den kan sige sin mening om dem. Jeg er virkelig glad for, at det radikale parti hjælper os i denne sag, så kan måske det ærede medlem hr. Peter Nielsen forstå, at vi ingen sinde har ønsket at have patent på sådanne sager. Vi er kun lykkelige over, at der er andre, der støtter os i at føre dem frem.

Så kommer det med havne og farvande. Det kan ikke bortdiskuteres, at dette er noget uhyre væsentligt. Hvis planerne om MLF nogen sinde skal virkeliggøres, er det til dels afhængigt af, om MLF-flåden får adgang til engelske, norske og danske havne og farvande. Det fremgår også af den korrespondance i Berlingske Tidende fra fredag den 9. oktober, som jeg henviste til i går, og som det ærede medlem hr. Baunsgaard har citeret fra i dag, og jeg beder om tilladelse til endnu et kort citat, hr. formand. Der står her:

„De multilaterale skibe skal operere inden for et beredskabsområde på 6 millioner kvadratkilometer, og der er her bestandig en trafik på 4.000 handelsfartøjer. Det vil således kræve mere end almindelig årvågenhed at holde øje med de polarisbærende enheder, som yderligere har rådighed over en NATO-kystlinje på 12.000 kilometer, hvor de kan søge havn eller gå ind på lavt vand, hvis de vil ryste forfølgere af sig.“

Bliver det virkelighed? Kan der blive tale om, selv om Danmark ikke er med, at vi, fordi vi er medlemmer af NATO, skal tage stilling til, om vi vil tillade sådanne skibe at søge ind i danske farvande eller danske havne? Det var jo det afgørende spørgsmål,

jeg rejste i går. Kan regeringen give en erklæring om, at noget sådant ikke vil blive tilladt? Jeg er enig med den højtærede udenrigsminister i, at sådan set har det kun formel interesse eller demonstrativ interesse at nedlægge veto. Det er klart, at hvis der er 4 eller 6 eller 8 af NATO-landene, der vil lave en sådan styrke, så kan de lave den alligevel som en art privat forening; men så er det ikke en NATO-styrke. Men hvis det ikke er en NATO-styrke, kan den ikke med påberåbelse af NATO-traktaten kræve adgang til danske farvande og danske havne, og det gør det alligevel relevant, om Danmark vil forberede sig på i givet fald at nedlægge veto, hvis det bliver nødvendigt. Jeg mener ikke, at et veto kan forhindre visse NATO-lande i at etablere deres mere eller mindre private multilaterale styrke; men det kan komme til at virke som et absolut veto imod, at de kommer til at benytte danske farvande og danske havne.

Spørgsmålet er rejst, og man kan ikke affærdige det, hverken som en aviskrønike eller som et akademisk spørgsmål eller en akademisk diskussion. Der er planer om at etablere en sådan styrke, og planerne involverer, at hvis den etableres, forudsættes den at kunne benytte danske havne og danske farvande. Dette må den danske regering kunne udtale sig om. Den må kunne sige, om den i givet fald vil tillade dette, eller den ikke vil tillade det, og jeg ønsker naturligvis, at regeringen skal sige et absolut nej.

Endelig en eneste bemærkning til den højtærede statsminister. Statsministeren brugte temmelig mange ord til heller ikke at sige noget til de øvrige partiordførere. Hvis den højtærede statsminister havde besluttet sig til at svare de borgerlige partiordførere lige så indholdsmæssigt, som han gjorde, men lige så ordrigt, som han svarede mig, kunne den højtærede statsminister have sparet sig at bestige talerstolen.

Iver Poulsen: Jeg vil gerne takke den højtærede statsminister og den højtærede udenrigsminister for de svar, de to ministre gav på mine spørgsmål.

Statsministerens svar på mit spørgsmål, om regeringen var indstillet på, at vi om nødvendigt selv skulle klare de driftsmæssige og materielle problemer i forbin-